

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม และศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบสำรวจประเภทและความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม ข้อความเกี่ยวกับวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดลอม ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม และการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม โดยมีสมมติฐานในการศึกษา คือ

1 เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมในระดับสูง

2 เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ วิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดลอม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม และปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมแตกต่างกัน

ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสอบถามในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย ซึ่งการนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา ข้อ 1

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา ข้อ 2

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรทั่วไป

โดยมีรายละเอียดสามารถอธิบายได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา ข้อ 1

พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภท ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมาของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม - มีนาคม พ.ศ. 2544 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1-8 คะแนน)	21	10.5
ระดับปานกลาง (9-16 คะแนน)	132	66.0
ระดับสูง (17-24 คะแนน)	47	23.5
รวม	200	100

จากข้อมูลในตาราง 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า เมื่อนำคะแนนการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ขยะมูลฝอย และผลิตภัณฑ์ที่แก้ปัญหาอาหารที่มีสารพิษเจือปน ของกลุ่มตัวอย่างมารวมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยในการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 13 คะแนน สูงสุดเท่ากับ 22 คะแนน และต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน เมื่อนำคะแนนการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ทั้ง 4 ประเภทมาแบ่งระดับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง จากการศึกษาระบุพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66

รองลงมา คือ มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 21 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 ประเภท ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ไขปัญหาทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ขยะมูลฝอย และแก๊สพิษอาหารที่มีสารพิษเจือปน ในช่วงเวลา 3 เดือนที่ผ่านมาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผลการศึกษาจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ตั้งไว้ว่า เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง (Max = 22 Min = 5 Mean = 13.75 S.D. = 3.49)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา ข้อ 2

เสนอผลการวิเคราะห์การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ครอบคลุมทั้ง 9 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 200 คน โดยผู้ศึกษาได้นำคะแนนพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 ประเภทของกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายมารวมกัน และนำมาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่ผู้ศึกษาคาดว่าน่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยส่วนบุคคล โดยการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และ t-test โดยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ วิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม และการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

2.2 เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรและกลุ่มย่อย	จำนวน	\bar{X}	S.D.	F	t	P value
วิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อม						
ระดับต่ำ	7	1.57	.79	20.163		.000
ระดับปานกลาง	133	2.01	.51			
ระดับสูง	60	2.47	.50			
รวม	200	2.13	.57			
ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม						
ระดับต่ำ	3	2.0	1.00	1.006		.368
ระดับปานกลาง	130	2.09	.59			
ระดับสูง	67	2.21	.51			
รวม	200	2.13	.57			
การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม						
ระดับต่ำ	0					
ระดับปานกลาง	73	12.41	3.60		- 3.977	.000
ระดับสูง	127	14.38	3.23			
รวม	200	13.66	3.49			

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยทางจิตวิทยา ด้านวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อมระดับสูงจะมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่มีวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อมระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อมระดับต่ำ ตามลำดับ ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะกลุ่มที่มีการดำเนินชีวิตแบบวิถีชีวิตรักษาสีถึงแวดล้อมในระดับสูงย่อมมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้อุณหภูมิถึงแวดล้อม มีการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและสังคมของตนสูงจึงมีผลให้มีพฤติกรรมทางเลือกซื้อหาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มากกว่ากลุ่มที่มีวิถีชีวิตรักษาสีถึงแวดล้อมในระดับปานกลางและวิถีชีวิตรักษาสีถึงแวดล้อมต่ำตามลำดับ จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีวิถีชีวิตรักษาสีถึงแวดล้อมต่างกัน มีพฤติกรรมทางเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < 0.001$)

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง มีพฤติกรรมทางเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ตามลำดับ จากการทดสอบทางสถิติพบว่า เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงอาจมีการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้นมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ส่วนกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ - ปานกลาง อาจไม่ได้สนใจนำความรู้ที่มีอยู่นั้นมาใช้ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์หรือมีความรู้ไม่ลึกมาพอก็ได้ และความรู้ไม่ได้นำไปสู่พฤติกรรมเสมอ ไปยังมีปัจจัยอื่นอีกที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับการศึกษาของสถักจิต ศรินานันท์ (2539) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคผักปลอดสารพิษของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่าความรู้เกี่ยวกับผักปลอดสารพิษไม่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษ

ด้านการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จากการนำคะแนนการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจากแบบสอบถามที่ประเมินทั้งด้านการรับรู้ถึงคุณประโยชน์ และภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ทั้ง 15 ข้อรวมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง รองลงมา คือ ระดับปานกลาง โดยไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในระดับต่ำ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในบทที่ 3 (ระดับต่ำเท่ากับ 15-35 คะแนน จากคะแนนรวม 75 คะแนน) และเมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูงมีการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมากกว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < .001$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มที่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูงย่อมมีการรับรู้ถึงคุณประโยชน์หรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมได้แก่ การลดปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีคุณสมบัติในการอุปโภคบริโภค และมีการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 ประเภทนี้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเลือกซื้อหาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมได้มากกว่ากลุ่มที่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรและกลุ่มย่อย		จำนวน	\bar{X}	S.D.	F	t	P value
อายุ	20 – 35 ปี	119	2.10	.60	1.165		.314
	36 – 50 ปี	67	2.21	.51			
	51 – 60 ปี	14	2.00	.55			
	รวม	200	2.13	.55			
เพศ	หญิง	104	13.97	3.76	1.314		.095
	ชาย	96	13.32	3.21			
	รวม	200	13.66	3.49			
สถานภาพ	โสด	69	13.28	3.80	-1.132		0.259
	มีครอบครัว	131	13.6	3.31			
	รวม	200	13.66	3.49			
ระดับการศึกษา							
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	86	13.50	3.48	-0.562		.575
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	114	13.78	3.51			
	รวม	200	13.66	3.49			

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปรและกลุ่มย่อย	จำนวน	\bar{X}	S.D.	F	t	P value
รายได้ต่อเดือน						
< 10,001 บาท	95	13.46	3.61		- .752	.450
> 10,000 บาท	105	13.24	3.39			
รวม	200	13.66	3.49			

จากตาราง 3 การศึกษาด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอื่น รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 20 - 35 ปี และกลุ่มอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ตามลำดับ ซึ่งจากงานศึกษาของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2533) พบว่าความแตกต่างของอายุทำให้ความต้องการผลิตภัณฑ์แตกต่างกันด้วย เช่น กลุ่มวัยรุ่นจะชอบทดลองผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ และชอบสินค้าที่ทันสมัย และวัยที่มีอายุระหว่าง 26 - 50 ปี จะมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายใช้สอยมากที่สุด แต่จากการทดสอบทางสถิติกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าสถิติ F ratio ที่โปรแกรมคำนวณได้ คือ 1.165 มีค่ามากกว่า ค่าสถิติ F ที่เปิดจากตารางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 และค่า $P > 0.05$ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสงขลาของนุชนารถ แสงเสมอ (2543) ที่ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับเพศต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยพบว่า แม้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศชาย แต่จากการทดสอบทางสถิติกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $P > 0.05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมูลเหตุหรือแรงจูงใจในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มิได้หลายสาเหตุประกอบกัน ไม่ใช่แต่เฉพาะปัจจัยทางลักษณะประชากร

ด้านเพศเพียงอย่างเดียวเท่านั้น อาทิ แรงจูงใจจากตัวของผลิตภัณฑ์ แรงจูงใจที่เกิดจากเหตุผลในการซื้อ หรืออาจจากแรงจูงใจที่เกิดจากอารมณ์ในการซื้อก็ได้เช่นกันและผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ

การศึกษาด้านสถานภาพ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วจะมีคะแนนเฉลี่ยการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มผู้มิสถานภาพโสด แต่จากการทดสอบทางสถิติกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $P > 0.05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมูลเหตุหรือแรงจูงใจในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มิได้หลายสาเหตุประกอบกัน ไม่ใช่แค่เฉพาะปัจจัยทางลักษณะประชากรด้านสถานภาพเพียงอย่างเดียวเท่านั้นดังได้กล่าวมาในเบื้องต้น

ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีคะแนนเฉลี่ยการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี แต่จากการทดสอบทางสถิติกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $P > 0.05$) ทั้งนี้ มูลเหตุจูงใจในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มิได้หลายสาเหตุประกอบกันดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของนุชนารถ แสงเสน่ห์ (2543) ที่พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

ในเรื่องระดับรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งรายได้ของบุคคลถือเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ จากผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระดับ $< 10,001$ บาท มีคะแนนเฉลี่ยการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระดับ $> 10,000$ บาทต่อเดือน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใดๆ เป็นความชอบของแต่ละบุคคลด้วยส่วนหนึ่ง และอาจเนื่องมาจากคุณสมบัติของสินค้าไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ เช่น ไม่แน่ใจในมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ยังด้อยคุณภาพ เป็นต้น รวมทั้งมูลเหตุหรือแรงจูงใจในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มิได้หลายสาเหตุประกอบกันดังได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น จากการทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรที่มีระดับรายได้ที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน (ค่า $P > 0.05$)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ครอบคลุมทั้ง 9 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 200 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และ รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางประชากร

	ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ	20 – 35 ปี	119	59.5
	36 – 50 ปี	67	33.5
	51 – 60 ปี	14	7.0
	รวม	200	100
เพศ	หญิง	104	52.0
	ชาย	96	48.0
	รวม	200	100
สถานภาพ	โสด	69	34.5
	มีครอบครัว	131	65.5
	รวม	200	100
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	86	43.0
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	114	57.0
	รวม	200	100

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,001 บาท	95	47.5
สูงกว่า 10,000 บาท	105	52.5
รวม	200	100

จากข้อมูลในตาราง 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 36 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.5 และต่ำสุดมีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 7 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลบุคลากรในภาพรวมระดับจังหวัดของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร คือ บุคลากรที่มีอายุการทำงาน 10–15 ปี คิดเป็นร้อยละ 57 (ฝ่ายแผนงานและประเมินผล : กันยายน พ.ศ.2543) และจากผลการศึกษานี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุสูงสุดเท่ากับ 59 ปี และมีอายุต่ำสุดมีอายุ 20 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 34 ปี สำหรับสัดส่วนระหว่างเพศหญิงกับชายพบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน คือ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 48

ด้านสถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.5 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 34.5 ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับข้อมูลบุคลากรในภาพรวมระดับจังหวัดของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรด้วยเช่นกัน คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีสถานภาพสมรส ร้อยละ 70.25 (ฝ่ายแผนงานและประเมินผล : กันยายน พ.ศ.2543)

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 57 และมีการศึกษาคต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.5 และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.5 โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ 11,637.50 บาท

5) พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม โดยผู้ศึกษาแบ่งพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมออกเป็น 3 ระดับ โดยนำข้อมูลที่ได้ตรวจนับคะแนนและแบ่งระดับคะแนนพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมดังนี้

1 - 8 คะแนน หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมน้อย

9 - 16 คะแนน หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมปานกลาง

17 - 24 คะแนน หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมมาก

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1 ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด

2 จัดทำรหัสข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นคู่มือในการลงรหัสข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาและผ่านการตรวจสอบหาความถูกต้องแล้วนั้นมาทำการลงบันทึกในงานแม่เหล็ก (Diskette)

3 นำข้อมูลที่บันทึกไปวิเคราะห์คำนวณหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science)

4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของผู้ซื้อเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม วิธีชีวิตรักษ์สิ่งแวดลอม และการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอธิบายถึงพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอม วิเคราะห์แล้วนำเสนอ

4.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา คือ ปัจจัยด้านวิธีชีวิตรักษ์สิ่งแวดลอม ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดลอมและ

วิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร ตามกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตหรือการมีวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อม ผู้ศึกษาได้สร้างข้อคำถาม / กิจกรรม จำนวน 18 ข้อ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 200 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5 และ 6

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายการกิจกรรม

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.
1.นำภาชนะ ถุง หรือหีบห่อที่ใช้แล้วใช้อีกเพื่อลดปริมาณขยะ	3.77	1.01
2.เคยซื้อสินค้าในราคาที่แพงขึ้นเพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม	2.89	1.01
3.หยุดซื้อสินค้าหรือบริการที่มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม	3.34	1.00
4.พยายามใช้สินค้าทุกประเภทให้น้อยลง	3.42	.86
5.บอกเพื่อนไม่ให้ใช้สินค้าที่เป็นอันตรายหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.21	1.09
6.ตรวจเช็ค รักษาสภาพเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพดี	4.16	.96
7.ใช้น้ำมัน ไร้สารตะกั่วตามคุณสมบัติ (spec) ของรถ	4.16	1.23
8.ลดการใช้เครื่องปรับอากาศ ทั้งที่ทำงานและที่บ้าน	3.44	1.30

ตาราง 5 (ต่อ)

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.
9.สละเวลาเพื่อสาธารณประโยชน์ ของท้องถิ่น	3.41	.96
10.ปลูกต้นไม้ ปลูกป่า	3.24	1.07
11. ชักชวนคนใกล้ชิดให้ช่วยกันรักษา สิ่งแวดล้อม เช่น แยกขยะในบ้าน	3.47	1.01
12. ให้ความร่วมมือกับโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการ การประหยัดพลังงานในหน่วยงาน	3.72	.96
13. ร่วมคัดค้านกับการกระทำที่อาจ มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เจ้าซื้อ ร้องเรียน ร่วมเดินขบวน	1.85	1.12
14.* สัมภาษณ์ขณะแปร่งฟัน หรือ ระหว่างการใช้สมุนไพรกัญฉวี	4.02	.97
15. ดักเตือนเพื่อน ๆ ให้ทิ้งขยะลงถัง	3.39	1.18
16. นำถุงผ้า หรือตะกร้า ไปจ่ายตลาด หรือนำปิ่นโตใส่อาหารจากร้าน	2.36	1.23
17. แนะนำ ชักชวนให้มีการใช้รถ ร่วมกัน (car pool) หรือ ใช้รถประจำ ทางแทนการใช้รถยนต์ส่วนตัว	3.13	1.23
18. คัดแปลงของเหลือใช้ให้สามารถ นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก	3.29	1.02

หมายเหตุ * หมายถึงข้อคำถามเชิงนิเสธ

จากข้อมูลในตาราง 5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันใน 4 มิติ ทั้งด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคทั่วไป การมีส่วนร่วมเพื่อสาธารณะประโยชน์ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงพฤติกรรมที่เน้นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่จะสะท้อนให้เห็นถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตหรือการมีวิถีชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อมและมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมได้ต่อไปนั้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายกิจกรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวที่ทำเป็นประจำสูงสุด ได้แก่ ข้อ 6 และข้อ 7 ในประเด็นการตรวจเช็ครักษาสภาพเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพดี และการใช้น้ำมัน ไร้สารตะกั่ว ให้เหมาะสมตามคุณสมบัติของรถ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 4.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .96 และ 1.23 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าอาจสืบเนื่องมาจากลักษณะขอบข่ายงานที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขมีลักษณะการปฏิบัติงานที่ต้องมีการออกดำเนินการในระดับตำบลและหมู่บ้านต้องลงถึงระดับครัวเรือนจึงจำเป็นต้องอาศัยยานพาหนะในการลงพื้นที่ โดยในส่วนของสถานีอนามัยขนาดใหญ่จะมีรถยนต์ประจำการ 1 คัน และสถานีอนามัยทั่วไปจะมีรถมอเตอร์ไซค์ประจำสถานีอนามัยในการออกดำเนินการในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยนั้นๆ

การปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันที่มีการปฏิบัติค่อนข้างบ่อยสูงสุดได้แก่ ข้อ 1 ในประเด็นนำภาชนะ ถู หรือหีบห่อที่ใช้แล้ว มาใช้อีกเพื่อลดปริมาณขยะ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 รองลงมา ได้แก่ ข้อ 12 ในประเด็นการให้ความร่วมมือกับโครงการที่เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการประหยัดพลังงานในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 3.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .96 ตามลำดับ

กิจกรรมที่มีการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันนานๆ ครั้ง คือ ข้อ 13 ในประเด็น การร่วมคัดค้านกับการกระทำที่อาจมีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเข้าซื้อร้องเรียน ร่วมเดินขบวน และ ข้อ 14 ในประเด็น การดื่มปิ้งน้ำในขณะแปร่งฟันหรือระหว่างการใช้สมุนไพรกูดัว (คำถามเชิงนิเสธ) โดยมีค่าเฉลี่ย 1.85 และ 4.02 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 และ .97 ตามลำดับ

ตาราง 6 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อม

วิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (18 – 42 คะแนน)	7	3.7
ระดับปานกลาง (43 – 66 คะแนน)	133	66.5
ระดับสูง (67 – 90 คะแนน)	60	30
รวม	200	100

จากข้อมูลในตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของรูปแบบการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันตามกิจกรรมทั้ง 18 ข้อ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นลักษณะของผู้บริโภคที่มีวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมจากทั้ง 4 มิติ เมื่อนำคะแนนการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันรายข้อกิจกรรมมารวมกันแล้วทำการแบ่งระดับพฤติกรรมวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 โดยแบ่งระดับพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ คือ วิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมระดับสูง ปานกลาง และวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมระดับต่ำ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมา คือ วิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมระดับสูง ร้อยละ 30 และวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อมระดับต่ำ เพียงร้อยละ 3.5 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้คะแนนรวมเฉลี่ย 60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 90 คะแนน โดยมีคะแนนรวมสูงสุดอยู่ที่ 89 คะแนน และต่ำสุดที่ 32 คะแนน

ผลการวิเคราะห์ตารางสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันแบบวิถีชีวิตรักษาสีสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมทั้งด้านการบริโภคทั่วไป การมีส่วนร่วมเพื่อสาธารณะประโยชน์ การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมถึงมีพฤติกรรมที่เน้นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้ง 4 มิติในระดับปานกลาง (Max = 89 Min = 32 Mean = 60.34 S.D. = 9.76)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร ผู้ศึกษาได้สร้างข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 200 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 7 และ 8 ตาราง 7 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในค่านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อความ	ตอบ ได้ถูกต้อง จำนวน (%)	ตอบผิด จำนวน (%)
1.ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นสินค้าที่มีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นภาระต่อการกำจัดทิ้ง	179 (89.5)	21 (10.5)
*2.ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทุกประเภทเป็นสินค้าที่สามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้	145 (72.5)	55 (27.5)
*3.ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีวางจำหน่ายเฉพาะในห้างสรรพสินค้า	79 (39.5)	121 (60.5)
4.สารCFCs ที่ภาคธุรกิจนำมาใช้ในอุตสาหกรรมทำความเย็น เช่น ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ มีผลเสียต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม	166 (83.0)	34 (17.0)
*5. ปัจจุบันยังไม่มีสารใดที่สามารถใช้ทดแทนสารCFCs ในการอัดอากาศในขวดสเปรย์ได้	123 (61.5)	77 (38.5)
6. ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมต้องมีป้ายหรือฉลากรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์	188 (94.0)	12 (6.0)
7. “ ฉลากเขียว ” คือ หนึ่งในมาตรฐานรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม	190 (95.0)	10 (5.0)
8.สารตะกั่วในน้ำมันเบนซินที่ถูกปล่อยออกมาเป็นอันตรายต่อเนื้อเยื่อทำให้เกิด โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ และ โรคกระดูกต่าง ๆ	180 (90.0)	20 (10.0)

หมายเหตุ * หมายถึงข้อความเชิงนิเสธ

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบถูกต้อง จำนวน (%)	ตอบผิด จำนวน (%)
9.การใช้น้ำมันไร้สารตะกั่วจะมีส่วนช่วยลดปรากฏการณ์เรือนกระจกได้	165 (82.5)	35 (17.5)
10.ผงซักฟอกและน้ำยาล้างจานที่ผสมสารฟอสเฟตทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย	169 (84.5)	31 (15.5)
*11.ปัจจุบัน ผงซักฟอกและน้ำยาล้างจานทุกยี่ห้อไม่ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย	171 (85.5)	29 (14.5)
12.ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม (Refill) มีคุณสมบัติไม่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดียวกันที่บรรจุในขวด	186 (93.0)	14 (7.0)
13.ผลิตภัณฑ์ชนิดที่มีความเข้มข้นสูงต้องใช้ปริมาณน้อยต่อการใช้ในแต่ละครั้ง	185 (92.5)	15 (7.5)
14.ฝักปลอดสารพิษ คือ ฝักที่ไม่ใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช	181 (90.5)	19 (9.5)
15.การใช้หลอดไฟฟ้าชนิดหลอดคอม หลอดตะเกียบ จะช่วยประหยัดพลังงาน	188 (94.0)	12 (6.0)
*16.การกำจัดทิ้งหลอดไฟฟ้าชนิดหลอดคอม หลอดตะเกียบ ไม่จำเป็นต้องแยกทิ้ง	33 (16.5)	167 (83.5)
17.เสื้อผ้าที่ไม่ผ่านการฟอกย้อมช่วยลดการใช้สารเคมี	185 (92.5)	15 (7.5)
*18.เครื่องปรับอากาศ หรือตู้เย็นเบอร์ 5 หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ปลอดสาร CFCs	68 (34.0)	132 (66.0)

หมายเหตุ * หมายถึงข้อความเชิงนิเสธ

จากข้อมูลในตาราง 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในภาพรวมมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง “ฉลากเขียว” ว่าเป็นหนึ่งในมาตรฐานรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมต้องมีป้ายหรือฉลากรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 95 และ 94 ตามลำดับ ในด้านการใช้ผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องของการใช้หลอดไฟฟ้านิคมหลอดคอมหรือหลอดตะเกียบจะมีส่วนช่วยในการประหยัดพลังงาน และรู้ว่าการกำจัดทั้งหลอดไฟฟ้านิคมหลอดคอม หรือหลอดตะเกียบ จำเป็นต้องแยกทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 94 และ 83.5 ตามลำดับ มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดิมว่ามีคุณสมบัติไม่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่บรรจุในขวด คิดเป็นร้อยละ 93 และรู้ว่าเสื้อผ้าที่ไม่ผ่านการฟอกย้อม และผลิตภัณฑ์ที่มีความเข้มข้นสูงต้องใช้ปริมาณน้อยต่อการใช้แต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 92.5 ส่วนที่มีความรู้ค่อนข้างน้อยมาก ในเรื่องของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมโดยมีความเข้าใจผิดว่าผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทุกประเภทเป็นสินค้าที่สามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้ คิดเป็นร้อยละ 72.5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างอาจไม่เข้าใจคำว่า “การย่อยสลายทางชีวภาพ” ว่าหมายถึงอะไร ซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะทางวิทยาศาสตร์ และอาจเนื่องจากไม่รู้ว่าผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีการแบ่งประเภทที่หลากหลายมาก เช่น แบ่งตามความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม หรือแบ่งตามลักษณะการผลิต จึงทำให้ตอบคำถามไม่ถูกต้อง และมีความรู้ค่อนข้างน้อยคือเข้าใจผิดว่าผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีวางจำหน่ายเฉพาะในห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 39.5 ซึ่งอาจเป็นสาเหตุจากการที่ยังไม่มีร้านค้าที่มีการจัดวางจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่แพร่หลายภายในจังหวัดกำแพงเพชร ทำให้หาซื้อไม่สะดวก ทั้งยังมีความรู้ค่อนข้างน้อยคือมีความเข้าใจว่าปัจจุบันยังไม่มีสารใดที่สามารถใช้แทนสาร CFCs ในการอัดอากาศในขวดสเปรย์ได้ คิดเป็นร้อยละ 38.5 ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดการประชาสัมพันธ์ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสื่อให้ผู้บริโภคทราบโดยทั่วไปว่าปัจจุบันได้มีการคิดค้นผลิตสารอื่นที่สามารถใช้งานได้ ในลักษณะเดียวกันเพื่อลดการกักเก็บความร้อน (เนื่องเพราะสาร CFCs เป็นก๊าซที่สามารถทำลายบรรยากาศชั้นโอโซนได้) คือ สาร HCFC ซึ่งเป็นความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเคมี รวมถึงมีความรู้ค่อนข้างน้อยเกี่ยวกับเรื่องความหมายของเครื่องปรับอากาศ หรือตู้เย็นเบอร์ 5 ว่าหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ปลดสาร CFCs คิดเป็นร้อยละ 34 เพราะในความเป็นจริงแล้วเครื่องปรับอากาศหรือตู้เย็นเบอร์ 5 จะหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าเป็นสินค้าที่ช่วยลดปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเท่านั้น แต่จะไม่ได้ครอบคลุมหรือบ่งบอกได้ถึงด้านการใช้สารอื่นมาทดแทนสารทำความเย็น (สาร CFCs) นอกจากผลิตภัณฑ์ยี่ห้ออื่นๆ จะระบุหรือติดป้ายฉลากการรับรองว่าปลดสาร CFCs 100 % เป็นต้น

ตาราง 8 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (0-9 คะแนน)	3	1.5
ระดับปานกลาง (10-15 คะแนน)	130	65.0
ระดับสูง (16-18 คะแนน)	67	33.5
รวม	200	100

จากข้อมูลในตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉลี่ยที่ 14 คะแนน โดยมีคะแนนสูงสุด คือ 18 คะแนน และต่ำสุด 9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน เมื่อนำคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของแต่ละคนมารวมกัน แล้วทำการแบ่งระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 200 คนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง ร้อยละ 33.5 และมีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ตารางสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การซื้อ และการใช้ผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง (Max = 18 Min = 9 Mean = 14.67 S.D. = 1.74)

การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาเรื่องการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร โดยการให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแบบประเมินการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งด้านคุณประโยชน์และภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ทั้ง 15 ข้อความ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ปรากฏผลดังตาราง 9 และ 10

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อความ	\bar{X}	S.D.
*1. ท่านไม่สนใจว่าน้ำยาล้างจานหรือ ผงซักฟอกที่ใช้อยู่ในนั้นมีสารที่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่	4.09	1.11
*2. ในการเติมน้ำมันรถท่านไม่ได้สนใจว่าต้องเป็นน้ำมันไร้สารตะกั่วเท่านั้น	4.13	1.15
3. ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.20	.86
4. สินค้าเพื่อสิ่งแวดล้อมเชื่อถือได้ในเรื่องของมาตรฐานผลิตภัณฑ์	3.92	1.02
*5. การใช้กระถางที่ทำจากโฟมในวันลอยกระทงเพียงวันเดียวไม่น่ามีผลต่อสิ่งแวดล้อม	4.47	.97
*6. การใช้สเปรย์ดับกลิ่นกาย สเปรย์คัดผมต่างๆ ใจไม่น่ามีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	4.30	1.00
7. การบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทำให้รู้สึกว่ามีความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค	3.96	.97
8. สินค้าที่จัดจำหน่ายในร้าน Green Shop เชื่อถือได้	3.59	1.08
ในมาตรฐานของผลิตภัณฑ์		

หมายเหตุ * หมายถึงข้อความเชิงนิเสธ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.
9.ร้านค้าที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมี ภาพลักษณ์ที่ดีกว่าร้านค้าทั่วไป	3.49	1.01
10. เลือกซื้อผักปลอดสารพิษมากกว่าผักที่มองดู สวยงาม	3.23	.97
*13.การซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ ทำให้เกิด พฤติกรรมกรรการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย สิ้นเปลือง	3.98	1.14
14. เหมาะสมแล้วที่ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีราคา สูงกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป เพราะเป็นสินค้าที่ช่วยลดปัญหา สิ่งแวดล้อม	2.48	1.26
15. การใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทำให้ท่านรู้สึกว่าได้ มีส่วนช่วยลดการสร้างปัญหาให้กับสภาพแวดล้อม	4.10	.96

หมายเหตุ * หมายถึงข้อคำถามเชิงนิเสธ

จากข้อมูลในตาราง 9 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อข้อคำถามในประเด็นด้าน
คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม และด้านภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม
สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเข้ามาและ
มองเห็นคุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่พฤติกรรมกรรการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม
กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ 3 คือ มีความคิดเห็นว่าผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม
เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.20 ค่าเบี่ยง
เบนมาตรฐาน .86 รองลงมา คือ ข้อความที่ 15 ได้แก่ การใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทำให้ผู้ใช้
รู้สึกว่าได้มีส่วนช่วยลดการสร้างปัญหาให้กับสภาพแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน .96

ทั้งนี้ ในภาพรวมด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับข้อความที่ 7, 4, 8, 9 และข้อความที่ 10 ว่าการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทำให้ รู้สึกว่ามีความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค สินค้าเพื่อสิ่งแวดล้อมเชื่อถือได้ในเรื่องของ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ สินค้าที่จัดจำหน่ายในร้าน Green Shop เชื่อถือได้ในมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ และร้านที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีภาพลักษณ์ที่ดีกว่าร้านค้าที่รวบรวมถึงกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษมากกว่าผักที่มองดูสวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96, 3.92, 3.59, 3.49 และ 3.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97, 1.02, 1.08, 1.01 และ 0.97 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อความที่ 5 (ข้อความเชิงนิเสธ) คือ การใช้กระทงที่ทำจากโฟมในวันลอยกระทงเพียงวันเดียวไม่น่ามีผลต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.47 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน .97 และรองลงมา คือ ข้อความที่ 6 (ข้อความเชิงนิเสธ) ได้แก่ การใช้สเปรย์ดับกลิ่นกาย สเปรย์คัดผมต่างๆ ไป ไม่น่ามีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 และกลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยแน่ใจเกี่ยวกับข้อความด้านราคาของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ในข้อความ 14 ที่ว่า เหมาะสมดีแล้วที่ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมีราคาสูงกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไปเพราะเป็นสินค้า ที่ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 2.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26 ตามลำดับ

ตาราง 10 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อ สิ่งแวดล้อม

การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (15 – 35 คะแนน)	0	0
ระดับปานกลาง (36 – 55 คะแนน)	73	36.5
ระดับสูง (56 – 75 คะแนน)	127	63.5
รวม	200	100

ข้อมูลในตาราง 10 จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 58 คะแนน โดยมีต่ำสุดที่ 38 คะแนน และมีคะแนนสูงสุด คือ 75 คะแนนจากคะแนนเต็ม 75 คะแนน เมื่อนำคะแนนการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมารวมกันแล้วแบ่งระดับการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 โดยแบ่งระดับการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ออกเป็น 3 ระดับ คือ การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 63.5) รองลงมา คือ มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 36.5) และพบว่าไม่มีกลุ่มตัวอย่างใดมีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ (ร้อยละ 0)

ผลการวิเคราะห์ตารางสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมทั้งด้านคุณประโยชน์และภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับสูง
(Max = 75 Min = 38 Mean = 58 S.D. = 7.29)

พฤติกรรมการณ์ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาพฤติกรรมการณ์ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภท ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมาของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

ประเภทผลิตภัณฑ์	\bar{X}	S.D.
1.ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ปัญหาภาวะทางอากาศ		
น้ำมัน ไร้สารตะกั่ว	2.19	1.01
ผลิตภัณฑ์ที่ปลอดสารCFCs	1.33	.76
2.ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย		
ผงซักฟอกที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	1.75	.84
น้ำยาล้างจานที่ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย	1.90	.85
3.ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ปัญหายยะมูลฝอย		
ผลิตภัณฑ์ชนิดเติมต่างๆ	1.88	.82
ผลิตภัณฑ์ที่หมุนเวียนแปรสภาพใหม่ได้	1.56	.75
4.ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ปัญหอาหารที่มีสารพิษเจือปน		
ผักปลอดสารพิษ	1.44	.74
อาหารปลอดสารพิษ	1.58	.69

จากข้อมูลในตาราง 11 จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการณ์ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ที่ผู้ศึกษากำหนดให้ประเมินความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างมีการซื้อสูงที่สุด คือ น้ำมัน ไร้สาร

ตะกั่ว โดยมีค่าเฉลี่ย 2.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ทั้งในระดับอำเภอ/ตำบล และลงถึงระดับครัวเรือนซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว จำเป็นต้องมีการออกปฏิบัติการในพื้นที่บ่อยครั้งส่วนมากจึงมีการใช้ยานพาหนะ รวมถึง สถานีอนามัยทั้งขนาดใหญ่หรือสถานีอนามัยทั่วไป มียานพาหนะในการออกพื้นที่อยู่แล้ว สอดคล้องกับระดับปฏิบัติจากข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบแผนการดำเนินชีวิตข้อ 7 ที่ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้น้ำมัน ไร้สารตะกั่วตามคุณสมบัติของรถอยู่ในระดับการปฏิบัติ คือ ทำเป็นประจำผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างมีการซื้อรองลงมา คือ น้ำมันถังงานที่ไม่ทำให้น้ำมันเสีย ค่าเฉลี่ย 1.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .85 ซึ่งใกล้เคียงกับการซื้อผลิตภัณฑ์ชนิดเติมต่างๆ ที่มีค่าเฉลี่ย 1.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .82 โดยทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างมีการซื้อน้อยที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์ปลอดสาร CFCs ค่าเฉลี่ย 1.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .76 ตามลำดับ